

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Baselin sopimuksen liitteiden muutokset; COP-14 päätös

Neuvotteleva virkamies Else Peuranen,
ympäristöministeriö
14.6.2019
Jätealan strateginen yhteistyöryhmä

Baselin yleissopimus

- Tehty Baselissa 1989, tuli voimaan kansainvälisesti 1992
- Osapuolia 187
 - Yhdysvallat ei osapuolena, vaikka on allekirjoittanut sopimuksen 1990
- Vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden siirtojen valvonta ja loppukäsittely
 - Ei koske radioaktiivisia jätteitä eikä alusten tavanomaisesta toiminnasta syntyvää jätettä
 - Vaarallinen jäte määritelty sopimuksen liitteessä I, lisäksi kansallisesti voidaan määritellä tietty jäte vaaralliseksi, mikä ilmoitettava sopimuksen sihteeristölle
- Pantu EU:ssa täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella jätteiden siirrosta (1013/2006)

Muovijätteiden siirrot Baselin sopimuksessa nykyisin

- Jos jäte sisältää vaarallisia aineita siinä määrin, että se luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi, sen siirtoa maasta toiseen rajoitetaan
 - Vienti toiseen EU-maahan tai OECD-maahan vaatii toimivaltaisen viranomaisen myöntämän jätesiirtoluvan
 - Vienti muihin maihin (kehitysmaihin) on kiellettyä
- Kotitalouksilta kerätty muovijäte luetaan kotitalousjätteeksi, joka on sopimuksen liitteessä II mainittu erityishuomiota vaativa jäte → vienti vaatii jätesiirtoluvan
- Liitteeseen IX sisältyvä muovijäte luetaan ns. vihreäksi jätteeksi, jonka vienti ei vaadi jätesiirtolupaa
 - Esim. eri muovilaatujen seokset, jossa on mukana pieni määrä epäpuhtauksia

Baselin COP-14 muutokset liitteisiin II, VIII ja IX

- Liitteeseen II lisättiin oma nimike muovijätteelle Y48 (ns. vaaraton muovijäte ja muovijäteseokset)
 - Vaatii jätesiertoluvan, vienti OECD:n ulkopuolelle kielletty
- Liitteeseen VIII lisättiin oma nimike A3210 vaarallisia aineita sisältävälle muovijätteelle
 - Vaatii jätesiertoluvan, vienti OECD:n ulkopuolelle kielletty
- Liitteeseen IX tuli uusi muovijättenimike B3011
 - Vain puhdas muovijäte, jossa eri laadut on pääosin eroteltu toisistaan ja joka on suoraan käytettävissä kierrätykseen
 - Tällaisen muovijätteen vienti ei vaadi jätesiertolupaa ja sitä saa viedä myös EU- ja OECD-maiden ulkopuolelle
 - Korvaa nykyisen nimikkeen B3010

Muutosten voimaantulo

- Muutokset tulevat voimaan vuoden 2021 alussa automaattisesti
 - Ei tarvita erillisiä ratifiointitoimia sopimuspuolilta
 - Sopimuksen 11 artiklassa mahdollisuus ilmoittaa sihteeristölle noudattavansa alueellisia sopimuksia liitemuutosten sijaan, jos taataan vastaava ympäristönsuojelun taso
- Muutokset sisällytetään myös OECD-päätökseen jätesiiirroista ellei jokin OECD-maa vastusta sisällyttämistä 60 päivän kuluessa Baselin COP-päätöksen tekemisestä (eli 9.7.2019 mennessä)
 - Kyseinen OECD-päätös on laillisesti sitova OECD:n jäsenmaissa
 - Jos jokin jäsenmaa vastustaa, pitää samalla esittää vaihtoehto Baselin sopimuksen liitemuutoksille -> vaihtoehdosta neuvotellaan ja yritetään löytää sopu OECD:ssä
 - Tällä menettelyllä on vaikutusta OECD-maiden välillä tapahtuviin jätesiiirtoihin